ХУЛОСАИ

комисссияи экспертии Шӯрои диссертатсионии 6D.КОА-036 назди Донишгоҳи байналмиллалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода оид ба диссертатсияи Айюбзода Хуршеда (Холматова Хуршеда Айюбҷоновна) дар мавзуи "Инъикоси консепти "бойигарӣ"– "қашшоқӣ" дар системаи фразеологии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ" барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ)

Диссертатсияи Айюбзода Хуршеда ба таҳлили яке аз ҷанбаҳои забоншиносии когнитивӣ консептҳои «бойигарӣ», «wealth» ва «қашшоқӣ», «poverty» дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ бахшида шуда, инчунин, ба муайян намудани арзишҳои умумифарҳангӣ бо мақсади таҳлил ва ошкор сохтани маънои ин консептҳо бар асоси фарҳангҳои тоҷикӣ ва англисӣ равона гардидааст.

Мавзуъ ва мазмуни таҳқиқи диссертатсионӣ бо шиносномаи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) комилан мувофиқ мебошад.

Таҳқиқи анҷомдодаи диссертант аз ҷиҳати илмӣ арзишманд буда, бори нахуст дар забоншиносии муқоисавӣ – таърихӣ, типологӣ ва қиёсӣ мавриди таҳқиқи илмӣ қарор мегирад. Таҳлили вожагони ифодакунандаи "бойигарӣ"–"қашшоқӣ" дар забонҳои тоҷикӣ ва муқоисаи он бо забони англисӣ низ ошкор шудаанд.

Таҳқиқ ба арзишҳои умумифарҳангӣ бо мақсади таҳлил ва ошкор сохтани маънои ин консептҳо бар асоси фарҳангҳои тоҷикӣ ва англисии консепти "бойигарӣ" ва "қашшоқӣ", "richness" and "poverty" борҳо мавзуи таҳқиқоти илмии забоншиносӣ гардидааст, ки мафҳумҳои мазкур ба сатҳи зиндагонии инсонӣ дахл дошта, муносибати одамонро дар ҷамъият муайян мекунад бахшида шудааст.

Муаллиф вобаста ба кори таҳқиқотӣ 5 мақолаи илмиро дар маҷаллаҳои илмии тақризшаванда, ки аз ҷониби КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонв а КОА Вазорати илм ва таҳсилоти олии Ҷумҳурии Узбекистон, ш.Тошканд эътироф шудаанд ва 10 мақолаи дигар дар маҷаллаҳои гуногуни илмӣ ба табъ расонидааст, ки дар маҷмуъ натиҷаҳои асосӣ ва хулосаҳои муҳаққиқро инъикос намуда, ба мазмун ва муҳтавои диссерататсия бевосита алоқаманд мебошанд. Мақолаҳои илмии интишорёфтаи муаллиф ва теъдоди маводи чопшуда ба талаботи бандҳои 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат менамоянд.

Автореферати диссертатсия ва мақолаҳои нашркардаи диссертант фарогири мазмуну муҳтавои диссертатсия мебошад. Дар диссертатсияи Айюбзода Хуршеда истифодаи мавод бидуни ишора ба муллиф ё маъхаз ба назар намерасад. Ин аз риоя шудани банди 37-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

Кори таҳқиқотии муҳаққиқ аз муқаддима се боб, хулоса, рӯйхати адабиёт ва замима ташкил ёфта, дар асоси талаботи «Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмии

номзади илм ва доктори илм, авторефератҳо ва мақолаҳои илмии чопшуда доир ба мавзуи диссертатсия», ки бо қарори Раёсати КОА ҶТ аз 28 июни соли 2017, №3/1 тасдиқ шудааст, таълиф шудааст. Дар қисмати муқаддимаи диссертатсия муаллиф муҳиммияти интихоби мавзуъро асоснок карда, дараҷаи таҳқиқи мавзуи илмӣ, робитаи таҳқиқот бо барномаҳо (лоиҳаҳо), мавзуъҳои илмӣ, мақсади таҳқиқот, вазифаҳои таҳқиқот, объекти таҳқиқот, мавзуи таҳқиқот, асосҳои назариявии таҳқиқот, навгонии илмии таҳқиқот, нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда, аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот, дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот, мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ, саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот, тасвиб ва амалисозии натиҷаҳои диссертатсия, интишорот аз руйи мавзуи диссертатсия, сохтор ва ҳаҷми диссертатсияро таҳлил ва баррасӣ намудааст.

Диссертатсия ба талаботи банди 31-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Диссертатсия аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои мазмун ва мантиқи ягонаи дохилӣ мебошад. Натиҷа ва нуктаҳои илмии барои ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

Эътимоднокии натиҷаҳои диссертатсия дар он зоҳир меёбад, ки натоиҷи таҳқиқ бо асноду далелҳои он асоснок шудаанд, ки мафҳумҳои “бойигарӣ” ва “қашшоқӣ” дар забонҳои муқоисашаванда тавассути ибораҳои фразеологӣ, рехта, зарбулмасал, мақол, панду ҳикмат ва дигар анвои таълифот таҳлил ва хусусиятҳои мазмун, сохтор ва муҳтавои онҳо муқоиса шудаанд.

Дар хулосаи диссертатсия дастовардҳои таҳқиқ ва моҳияти масъалаҳои меҳварӣ зикр ёфта, дурнамои мавзуи кори диссертатсионӣ таъйин шудааст.

Аҳамияти таҳқиқ, навгониҳои илмии диссертатсия ва арзиши амалии онро ба назар гирифта, комиссияи экспертӣ ба чунин хулоса омад, ки диссертатсияи Айюбзода Хуршеда дар мавзуи **“Инъикоси консепти “бойигарӣ”–“қашшоқӣ” дар системаи фразеологии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ”** барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) ба ҳимоя пешниҳод кардан мумкин аст.

Комиссияи экспертӣ диссертатсияи Айюбзода Хуршеда дар мавзуи “Инъикоси консепти “бойигарӣ”–“қашшоқӣ” дар системаи фразеологии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ” барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) дар асоси банди 60-и Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ

ҚАРОР КАРД:

1. Диссертатсияи Айюбзода Хуршеда дар мавзуи **«Инъикоси консепти “бойигарӣ”–“қашшоқӣ” дар системаи фразеологии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ»** барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии

муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) ва дар Шурои диссертатсионии 6D.KOA-036 назди Донишгоҳи байналмиллалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода тариқи овоздиҳии ошкоро ба ҳимоя кабул карда шавад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқотиашон ба ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ мувофиқ мекунад, ба ҳайси муқарризони расмӣ **пешниҳод менамояд:**

- **Мухторов Зайниддин Мухторович –** доктори имлҳои филологӣ, профессор, Ректори Донишкадаи рушди менеҷменти Сингапур дар шаҳри Душанбе;
- **Ҳакимов Ҳасан Турсунович –** номзади илмҳои филологӣ, муаллими калон, мудири кафедраи методика ва амалияи таълими забон ва адабиёти руси Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав;

3. Ба сифати муассисаи тақриздиҳанда **Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ** пешниҳод мешавад.

4. Барои гузоштани эълони ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферати он дар сомонаҳои Донишгоҳи байналмиллалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис ва ирсол гардидани он ба суроғаи таъйиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ: Каримов Шухрат Бозорович
доктори илмҳои филологӣ профессор,
аъзои Шурои диссертатсионӣ

Аъзои комиссияи экспертӣ: Джамирова Леммара Иосифовна
номзади илмҳои филологӣ,
дотсент, аъзои
Шурои диссертатсионӣ

номзади илмҳои филологӣ, Абдуллоева Гулрухсор Зиёдуллоевна
дотсент, аъзои
Шурои диссертатсионӣ

« 29 » марти соли 2025
Имзоҳои Ш.Б.Каримов, Л.И.Джамирова ва Г.З.Абдуллоеваро
тасдиқ менамоям:
Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон
ба номи Сотим Улуғзода Юсупова Бибиҷон Ғаниҷоновна

РАЁСАТИ КАДРҲО ВА КОРҲОИ МАХСУС

Нишонӣ: 734019, ш. Душанбе, кӯчаи Муҳаммадиев, 17/6.
Муассисаи давлатии таълимии
«Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон
ба номи Сотим Улуғзода»
Тел.: +992 372325000, Факс: +992 372325003,Сомона: www.ddzt.tj